

**Lausunto Jenni Raution valituksesta kunnanvaltuuston päätöksestä 11.12.2023 § 56
Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2025-2026**

Kh 19.02.2024 § 29
32/12.00.01/2024

Valmistelija

Harri Anttila, kunnanjohtaja
p. 0400 559 034, harri.anttila@rautjarvi.fi

Itä-Suomen hallinto-oikeus lähettänyt Rautjärven kunnalle lausunto- ja asiakirjapyyntöön Rautjärven kunnanvaltuuston päätöksestä 11.12.2023 § 56 "Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2025–2026" Jenni Raution tekemän valituksen johdosta, edustajanaan Karjalan Lakipalvelu, VT Asko Ippola, viimeistään 29.2.2024.

Lausunnossa tulee vastata valittajan esittämiin vaatimuksiin erityisesti siltä osin, kun asiassa on ollut kysymys Asemanseudun (Otsola) alkuopetuksen siirtämisestä Simpeleen koululle. Kunnalle on varattu esittää käsitys päätöksen valituskelpoisuudesta sekä pyyntö selvittää kunnassa asiaan liittyen muita päätöksiä opetuksen järjestämisestä.

Kunnan tulee toimittaa kaikki valituksenlaisen päätöksen perusteena oleva asiakirjat, kuten Asemanseudun opetuksen järjestämiseen liittyvät päätökset ja muu mahdollinen tarvittava selvitys.

Rautjärven kunnan hallintosäännön 23 § mukaan kunnanhallitus päättää selityksen antamisesta valtuuston päätökseen tehtyyn valitukseen.

Vaatimukset ja perustelut

Vaadin, että valituksenalainen päätös kumotaan ja asian käsittely palautetaan Rautjärven kunnanhallituksen uudelleen valmisteltavaksi lakia ja hyvää hallintotapaa noudattaen.

Päätöstä valmisteltaessa on rikottu yleisiä oikeusperiaatteita erityisesti, mitä tulee vaikutusten arviointiin ja niistä tiedottamiseen sekä asianosaisten kuulemiseen. Laiminlyönneistä tekee erityisen vakavan se, että päätöksessä on muutettu aikaisemmin tehtyjä päätöksiä ja rikottu niissä asianosaisille annettuja lupauksia kuulematta asianosaisia ja selvittämättä muutosten vaikutuksia. Erityisen paha puute on muutoksen lapsiarvioinnin sekä Perusopetuslain 32 §:n mukaisen kohtuullisen koulumatkan selvityksen kokonaan tekemättä jättäminen.

Valmistelua koskevien vakavien puutteidenlisäksi päätös loukkaa valittajan ja hänen perheensä henkilökohtaista etua ja oikeutta, koska hän oli varautunut luottamaan siihen, että 1-2 luokkien opetus säilyy kevääseen 2025 saakka. Yllättäen tehdyn päätöksen myötä valittaja joutuu suunnittelemaan arkensa ja perhekohtaisen koulu- ja hoitomatkahuollon uudelleen, entistä kalliimmalla sekä muuta työ- ja vapaa-aikaansa rajoittaen.

Vaadin, että Rautjärven kunta veloitetaan korvaamaan valituksen laatimisesta aiheutuneet kulut 850,00 euroa lisättynä hallinto-oikeuden oikeudenkäyntimaksulla.

Vastine

Koska valituksenalaisella päätöksellä on lopullisesti ratkaistu vuoden 2024 määräraha perusopetukseen, eikä Otsolan alkuopetusryhmän lakkauttamisesta, ja kysymys on perusopetuslain mukaan oppilaiden opetuspaikan ilmoittamisesta, ainoa pätevä valitusperuste on se, että kunnanvaltuuston talousarviopäätös olisi syntynyt virheellisessä järjestyksessä.

Kuntalain 110 §:n mukaan talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Kunnanvaltuuston 11.12.2023 § 55 hyväksymässä kuntastrategiassa ei ole otettu kantaa perusopetuksen järjestämiseen. Aiemmassa kuntastrategiassa (kvalt 15.11.2021 § 61) tavoitteeksi oli asetettu varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen järjestäminen ja harrastusmahdollisuuksien tukeminen perheiden arkea tukevalla tavalla. Koska Otsolan alkuopetusryhmän järjestelyt eivät muutu muutoin kuin koulukuljetusten järjestelyn osalta niin talousarvio päätös ei ole kuntastrategian vastainen.

Erillistä lapsivaikutusten arviointia tai kohtuullisen koulumatkan selvitystä ei ole tarpeen tehdä, koska 1.-2. luokkien iltapäivähoito voidaan järjestää nykyisen käytännön mukaisesti ja 3.-6. luokkien koulumatkajärjestelyihin liittyen koulumatkat järjestetään vaatimusten mukaisesti.

Kunnanvaltuusto ei vuonna 2019 tekemässään kouluverkkopäätöksessä ole sitoutunut mihinkään määräaikaan Otsolan alkuopetusryhmän ylläpidossa, mutta jo tuolloin käytävissä olleiden oppilasennusteiden mukaan oppilasmäärä oli alittamassa tavoitellun oppilasmäärän lukuvuoden 2025-2026 alusta lukien. Joten toteutuneen oppilasennusteen mukaisesti päätöstä ei voida pitää yllättävänä.

Rautjärven kunnan talousarvio 2024 täyttää talouden tasapainon edellytykset, mutta vaatii myös päätettyjen säästöjen toteuttamista. Taloussuunnitelma 2025–2026 ei täytä tasapainovaatimusta ja edellyttää vielä lisää talouden tasapainotustoimia.

Kuntalain 22 §:n mukaan valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä mm. järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia.

Kunnanvaltuuston hyväksyi kokouksessaan 13.11.2023 vuoden 2024 veroperusteet, jotka edellyttivät noin 170.000 euron tasapainotustoimenpiteitä. Kunnanhallitus joutui nopeasti hakemaan säästöjä, jonka vuoksi ei ollut mahdollista järjestää keskustelu- ja kuulemistilaisuutta Otsolan alkuopetuksen oppilaiden huoltajille kuin vasta valtuuston kokouksen esityslistan julkaisemisen jälkeen 8.11.2023. Tilaisuus järjestettiin ja siitä kerrottiin kunnanvaltuuston kokouksessa. Simpeleen koulun rehtorin tehtävänä ja vastuulla on kuulla perusopetuksen oppilaiden huoltajia, kun ratkaisu opetuspaikan osoittamisesta tehdään.

Kunnanvaltuusto tekee päätökset kunnanhallituksen esityksestä. Kunnanhallitus tekee esitykset itsenäisesti, mutta tässä tapauksessa jätettiin esitykseen nähtäväksi hyvinvointilautakunnan poikkeavan kanta, johon valtuutetuilla oli mahdollisuus tutustua ennen päätöksentekoa.

Edellä esitetyn perusteella Rautjärven kunnanhallitus esittää, että hallinto-oikeus toteaa kunnanvaltuuston päätöksen syntyneen laillisessa järjestyksessä ja hylkää valituksen.

Koska valitus on perusteeton, valituksen laatimiskulujen ja hallinto-oikeuden käsittelykulujen korvaaminen ei ole kohtuullista.

Lausunto esityslistan liitteenä

Esittelijä

Kunnanjohtaja Anttila Harri

Päätösehdotus

Kunnanhallitus hyväksyy liitteenä olevan lausunnon Itä-Suomen hallinto-oikeudelle ja esittää, että hallinto-oikeus toteaa kunnanvaltuuston päätöksen syntyneen laillisessa järjestyksessä ja hylkää valituksen.

Koska valitus on perusteeton kunnanhallitus vastustaa valituksen laatimiskulujen ja hallinto-oikeuden käsittelykulujen korvaamista.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi lausunnon Itä-Suomen hallinto-oikeudelle ja esittää, että hallinto-oikeus hylkää valituksen. Rautjärven kunnanhallitus vastustaa valituksen laatimis- ja käsittelykulujen korvaamista valittajalle.